

Eisma april 2007

Plankjes

Tijdens de studie was er een vak dat houttechnologie werd genoemd. Zo'n vak waar niet iedereen met veel interesse naar toe ging. Het werd ook voorgezeten door een al wat kalende vent, die ook niet echt met plezier zijn verhaal kon vertellen. Vele jaren later ben ik deze man nog een keer tegen gekomen op een of ander congres of beurs, hij was overigens geen haar veranderd.

Een onderdeel van dit vak was het herkennen van houtjes. Hiervoor waren door de leraar plankjes gemaakt van een aantal houtsoorten. De bedoeling was dat de plankjes, voorzien van nummers, doorgegeven werden en dat je daar een houtsoort aangaf. Op veel plankjes waren door je mede studiegenoten kleine, subtiele kenmerken aangebracht ter herkenning. Dit was met name voor hen die totaal geen feeling met hout hadden. Maar soms werden er plotseling, van bepaalde houtsoorten, nieuwe plankjes gemaakt en dan hadden ze een probleem. Van een houtsoort weet ik nog is nooit een nieuw plankje gemaakt, deze zat vol krassen, deukjes en was ook erg smerig. Dit was ook een houtsoort die iedereen wel kon onthouden door o.a. zijn gewicht, hardheid en kleur. Balsa heet dit.

Tegenwoordig komen we veel meer houtsoorten tegen die geschikt zijn voor houten kozijnen, ramen en deuren, dan de plankjes uit mijn studietijd. Ook komen er steeds meer nieuwe houtsoorten bij, met name hardhout ofwel loofhoutsoorten. Deze hebben dan ook de meest exotische namen.

Een nieuw houtje kan niet zomaar worden toegepast in geveltimmerwerk, hier gaan een aantal onderzoeken aan vooraf. Het hout moet voor al deze onderzoeken een positief resultaat hebben om toegelaten te worden. Zo moet het natuurlijk goed bewerkbaar zijn zoals bijvoorbeeld schaaf- en schroefbaar. Om er kozijnen van te kunnen maken dient het natuurlijk ook te verlijmen zijn, hiervoor dient er een geschikte lijm te zijn, ook als gevolg van mogelijke inhoudsstoffen in het hout. Deze inhoudsstoffen spelen ook een rol bij het aanbrengen van hang- en sluitwerk en bevestigingsmaterialen, deze moeten niet snel gaan corroderen.

Ook de afwerkbaarheid van een houtsoort wordt onderzocht. Hierbij wordt beoordeeld met welk verfsysteem het af te werken is en et welke niet. Zeker de afwerking met watergedragen systemen is van groot belang voor de timmerindustrie. Ook de mogelijkheid van transparante systemen kan worden meegenomen. Ook moet van een nieuwe houtsoort de duurzaamheidsklasse en het evenwichtvochtgehalte worden vastgesteld.

Zo zijn er dus heel wat aspecten die bekend moeten zijn om een houtje geschikt te maken voor kozijnen. SHR Hout Research doet al deze onderzoeken om de geschiktheid van nieuwe houtsoorten aan te tonen. Zo kom ik nu houtsoorten tegen waarvan ik toen ter tijd niet had gehoord en vele van jullie ook niet, laat staan dat ik ze had onthouden. Dan wil ik het nog niet eens hebben over de mogelijkheid dat er überhaupt plankjes van waren geweest.

René Hillebrink
SHR Hout Research